

Enintään 6 tehtävään saa vastata. Tehtävät arvostellaan pistein 0–6, paitsi muita vaativimmat, +:lla merkityt jokeritehtävät, jotka arvostellaan pistein 0–9. Moniosaisissa, esimerkiksi a-, b- ja c-kohdan sisältävissä tehtävissä voidaan erikseen ilmoittaa eri alakohtien enimmäispistemäärät.

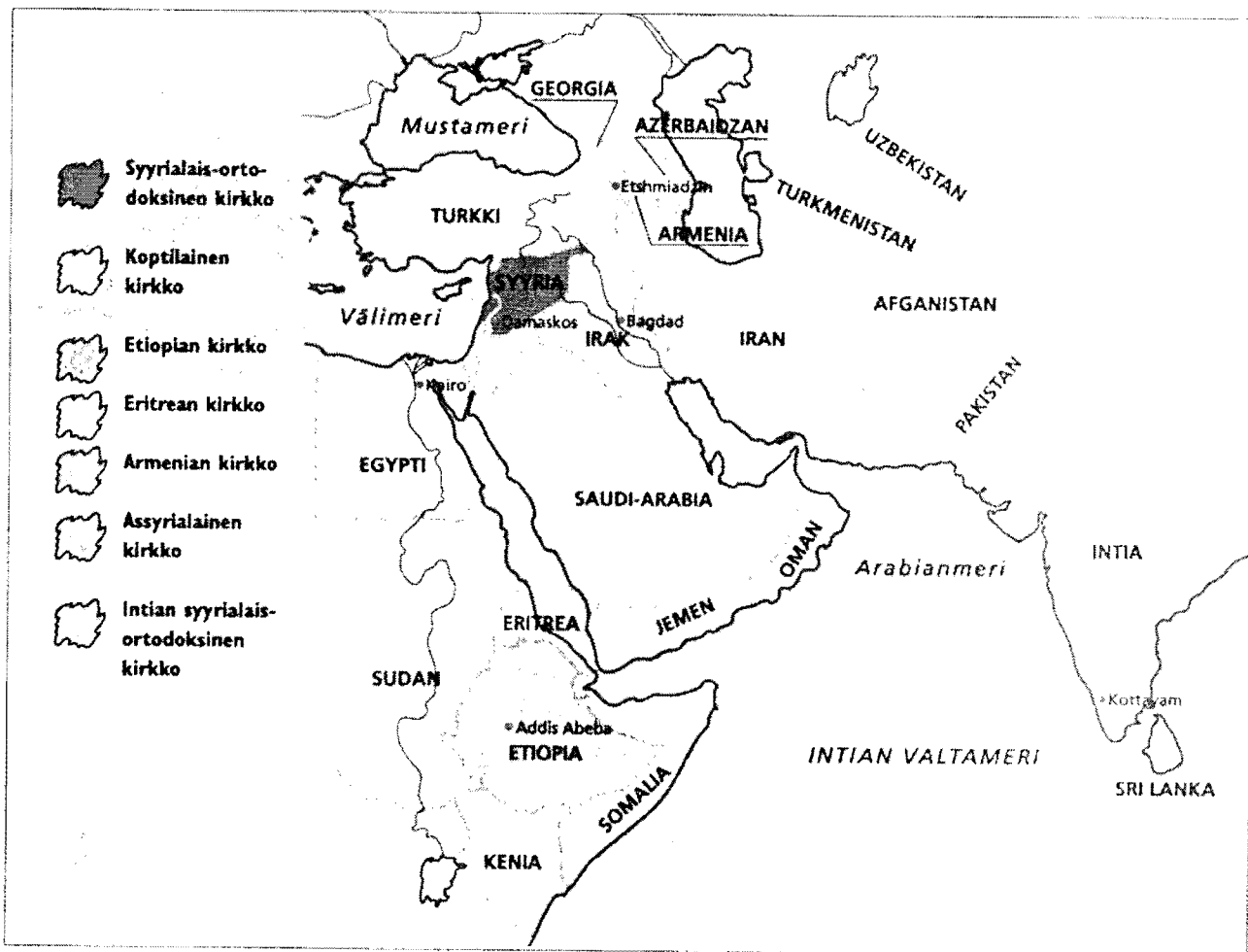
1. Jesajan kirja ja sen keskeiset opetukset
2. Miten Moskovasta tuli ”kolmas Rooma”?
3. Ortodoksinen kirkko Suomen autonomian ajalla
4. Ohessa on Neitsyt Marian ilmestyksen ikoni. Mitä kristillisen uskon sisältöjä tämä ikoni välittää?

5. Analysoi katumuksen mysteerion sisältöä käyttäen hyväksesi oheista rukousta.

”Jumala, joka profeetta Naatanin kautta antoi anteeksi syntinsä tunnustaneelle Daavidille, katkerasti Herransa kieltämistä itkeneelle Pietarille, Herransa jalkojen juuressa itkeneelle syntiselle naiselle, publikaanille ja tuhlaajapojalle, antakoon anteeksi myös sinulle minun syntisen kautta kaiken niin tässä kuin tulevassa ajassa, sovittakoon sinut pyhän kirkkonsa kanssa ja yhdistäköön sinut siihen Kristuksessa Jeesuksessa ja asettakoon sinut tuomituksi tulematta peljättävän tuomioistuimen eteen. Sen tähden murehtimatta enää tunnustettuja rikkomuksia mene rauhaan.”

6. Millaisia eettisiä kysymyksiä liittyy vanhempien elatusvelvollisuuteen ja nuorten rahankäyttöön? Voit käyttää vastauksesi tukena Jeesuksen tuhlajapoika-vertausta.
7. Mitä haasteita nykyajan luonnontiede antaa kristilliselle maailmankatsomukselle?
8. Ortodoksisessa kirkossa toimitetaan Basileios Suuren, Johannes Krysostomoksen, apostoli Jaakobin ja ennenpyhitettyjen lahjojen liturgioita. Millä tavoin nämä eroavat toisistaan sisällöltään ja käytöltään?
- +9. Selvitä orientaalisten ortodoksisten kirkkojen asemaa ja merkitystä oheisella kartalla kuvatulla alueella.

Kartta: Tapani Kärkkäinen, *Kirkon historia*, 1999

- +10. Uskonnollisten kuvien käyttö ja merkitys juutalaisuudessa, islamissa ja kristinuskossa